

Оксана Танюк

АВВА І СМЕРТЬ

Присвячується Серові Річарду, Дарію, Герді, Цезареві, Карену, Кедрові, а також Черрі та Варвару Першому та всьому їхньому славетному племені.

*Чи спостерігали ви коли-небудь
за своїм собакою під час сну?
...Імпульсивні відрухи лап , тихе
скавчання, наче він когось
переслідує... Ваш пес тут і поруч,
біля ваших ніг? Але чому тоді
у вас закрадається сумнів і виникає
питання, де зараз і з ким гуляє ваш
улюбленець?..*

З нотаток кінолога

Фентезі-притча з елементами чорної сучасності

Дійові особи:

Петро – вчений-егоцентрик, фахівець з кріогенної медицини.

Авва – його собака й “асистент”.

Ева – його дружина, що вельми комфортно почувається у ролі жертви.

Ляля – небога Еви, що живе з ними.

Іван – друг-бізнесмен, альтруїст-екстремал. Як йому вдалось стати багатієм, відомо лише Богам.

Барбара – Іванова дружина, блондинка – антитіло свого чоловіка.

Смерть – друг родини.

Квартиранти: Невидимий газетний маніяк, Посольство Шіви, Хор дівчат, Готеса.

Простір дому – своєрідна система модулів: сходи, коридори, кімнати, що перетинаються, немов у різних вимірах. Такий собі кубик-рубик. У кожній кімнаті-клітині – свій ритм, своє життя, власний внутрішній сюжет. Десь нагорі – лабораторія Петра. Простір прагне трансформуватися, набути різних інтер’єрних конфігурацій.

Сцена 1

Сценою котиться м’яч. Собака на повідці тягне за собою чоловіка у капцях, одній шкарпетці і темному плащі.

Сцена 2

Ева прибирає у вітальні. З кімнати праворуч долинає спів Хору дівчат, які виконують “Оду до Радості”... Коли голоси вщухають, з кімнати ліворуч чути буркотіння: “Розстріляти всіх двірників, власників собак і трамвайних зайців, - і життя налагодиться!”

Ева: Жах! Хіба можна бути таким мізантропом! А коли прийшов винаймати кімнату, був святий і божий.

Підходить до лазнички. Стукає. Звідти долинає клекіт води і якісь мантри.

Ева: Я дуже перепрошую, що заважаю вашому молебню... Не чують. (Відходить). І чому треба молитися Живому Джерелу саме в лазничці? Невже не можна знайти якесь інше джерело? Онде в кухні теж кран тече – і вода дзюрить без упину...

З лазнички величаво виступає процесія Посольства Шіви.

Ева: Нарешті! Бо я вже була подумала, що знову не вдасться помитися. Ото ще святенники! (Вітається). Шіва Рама!

Посольство Шіви: Рама Шіва!

Ева: Рама! Дуже приємно! Мама мила раму!

Посольство Шіви: Рама любить маму! Рама мами – мама Рами!

Ева: Так, так... Даруйте, але маю до вас розмову... Я все розумію, - рама Рами - у вас свої справи - богоугодні...

Посольство Шіви: А-О-У-МММ...!

Ева: Так, так, я розумію...Але ж зрозумійте і ви мене...наразі ціни зростають...Тарифи підвищують, газ...Вода...знов-таки...Ви ж нею весь час користуєтесь...Отож, я мушу підвищити комірне...

Посольство Шіви: Шіва Рама, шіварама, шіварама...(посипають Еву сухим рисом і йдуть собі геть).

Ева: Зачекайте...Хоч перекладача наймай! (Дивиться на розсипаний рис.) Гай-гай! А я все думаю, де той рис зникає?! Господи, за що мені все це?

Ліворуч прочиняються двері і з’являється рука з газетою. Рука вкрай роздратована, вона трясє газету, немов збирається її придушити.

- **“ Нечувано! Ще один пітбуль порвав свого хазяїна. Він постійно його драгував. Знущався з нього. І хазяїну це, зрештою, набридло – він відгриз пітбулю вуха! Ні, всіх стріляти, всіх, всіх...Почати з хазяїв пітбулів, потім винищити хазяїв бульдогів, а потім - усіх хазяїв життя...”**

Ева (підходить до дверей): Можна вас потурбувати? Хочу поговорити про комірне...

- **“ Це огидно! Спершу вуха відкусив, потім – хвоста? Куди котиться цей світ?!” – двері з грукотом зачиняються, просто перед носом у Еви.**

Сходами хутко спускається Петро.

Петро: Чи буде коли в цьому домі спокій? І тиші? Хто мені скаже? Я не можу працювати. Якщо мої близькі мене не розуміють, то що говорити про всіх оцих ...

Ева: Вибач, будь ласка. Мені. Тобто...їм. Я сама втомилась. Але ж ти розумієш – на те нема ради. Це все заради твоїх...твоєї роботи...

Петро: Моєї роботи! Та невже не можна добути гроші якимось інак?

Ева: Як? Підкажи.

Петро: Хіба я знаю... Але не так... Невже доконче треба поселяти усіх оцих...

З’являється Хор дівчат.

Петро: ...німфеток.

Дівчата роблять кніксени.

- **Мальвіна Арнольдівна питає, коли буде третій сніданок?**

Ева: Хіба ми домовлялися про апартаменти з харчуванням? Добре-добре, я вас гукну.

Дівчата роблять кніксени і вибігають.

Петро: Це вже занадто! Вилізли на голову, та ще й поганяють.

Ева (Бере тацю, ставить на неї чашки і кавник): Не треба так нервуватися! Адже ти знаєш, що після того, що сталося з Іваном, ми тільки так можемо заробити собі на шматок хліба. Треба трохи потерпіти!

Петро: Потерпіти! До речі, ти замовила те, що я просив?

Ева: Звісно, замовила.

Петро: Ось тобі ще перелік. (Подає довгий список). Зроби ласку, це конче треба. Негайно.

Ева: Оце все? (Вона збентежена, але стримується). Я хотіла сказати: і це все? От бачиш, боюсь, нам доведеться брати ще пожильців.

Петро: Жодних нових квартирантів! Я так більше не можу! Ви мене вбиваєте!

Голос із дверей ліворуч: “Єдиний вихід – евтаназія! Легалізувати евтаназію! Свободу евтаназії!”

Петро: Який жах! (забирає у Єви тацю, піднімається до себе)

Ева: Зачекай, а як же... Отаке...(бере ще одну тацю, ставить чашки і йде на кухню).

Хор дівчат під диригуванням Мальвіни Арнольдівни співає “Оду до Радості”.

Процесія Посольства Шіви “пропливає” кімнатою, прихопивши мимохідь тацю з їжею.

Ева повертається і побачивши, що діється, знеможено опускається на сходи.

Вибігає Хор дівчат. Вони в голодному ввічливому очікуванні. Ева дістає третю тацю.

Сцена 3

Темрява. Кімнатою перебігають білі примари. Це Хор дівчат, що прокрадаються до вбиральні.

- Тихо! Мені й так лячно!
- Ще б пак! Педофіли у кожному кутку!
- Ет! Не смішно! Це просто огидно!
- Як ти знаєш?
- Шо я, вчора народилась, чи шо? Я й не таке знаю!
- Досвідчена!
- Та вже досвідченіша за декого!
- Та невже? Цікаво... Ой-ой- ой! Мене хтось за ногу вхопив!

- Це не я!
- І не я!
- Знову ці кляті філи! Дівчата, з ними треба отак! (Чоловічий крик –А -а!)
- Тьху! Яка гидота!
- А мені смакує. Якби ще присолити...

Голоси віддаляються. Очевидно, вони все-таки дійшли до вбиральні. Кімнатою проходить хтось у нічній сорочці. Підходить до сходів, прислухається. Нагорі рипнули двері, блимнуло світло. “Нічна сорочка” починає “сходження”.

Повертаються дівчата .

- Зачекайте! Дайте ще раз затягтися!
- Хутчіш! Маліна задасть нам гарту!
- Вдавайтесь! Не дреф-фь! Відтягнись! Кайф-ф! Це понтово, це круто! А ти шо? Спробуй!
- Ні, не буду, голос пропаде. А я хочу стати співачкою.
- Овва! Харчі не ті.
- Чому це ?
- Треба додержувати дісти! М”яса забагато їси!
- То й що! М”ясо силу дає!
- Залежить, як приготувати. Якщо хочеш мати голос – треба їсти відварені легені -шматочками. Якщо потрібна мозкова атака, тоді - мізки у фрітюрі - свіжанина. Тільки не морожені. От я, скажімо, люблю свіжонарізані пальчики, тоненькими скибочками...
- І я! А зверху покласти дрібно нарізану цибулю, сир, яйця, і притрусити все це кропом...
- Щось мені їсти захотілось...

Голоси завмирають у кімнаті. “Нічна сорочка” продовжує “сходження”.

Сцена 4

Ева розносить газети, підсовуючи їх під двері квартирантам.

Ева: Заразом і цидулки з проханням платити більше, а поводитись тихіше. Хай почитають.

З дверей ліворуч: “Ось маєте! Бабця-паралітичка впала до акваріуму з піраньями...Вона захлинулась...так...так. Вода вихлюпнулась разом з рибками, і вони загинули...А вони не дешеві...Як так можна?...Пошмаляти всіх бабць! Бабах! Бабах! Бабах!”

Посольство Шіви чимчикує у пошуках їжі.

“Шакунтала Рама!”

Ева: З Богом! Тобто, – мама раму...До побачення! Читали мого листа? Ні?

Хор дівчат розпочинає репетицію.

Готеса в чорному повільно сомнамбулює кімнатою і натикається на Еву.

Ева: Пробачте!

Готеса завмирає на місті.

Ева: Я хотіла з вами поговорити. Тобто, я мушу поговорити з усіма пожилецями.

Готеса лишається незворушною.

Ева: Ви самі, певно, розумієте...Мені так незручно...Звісно, коли ми домовлялися, була одна ціна, але ...вибачте, я мушу підвищити, вибачте...комірне...Вибачте...

Готеса: Ми загубились у трикутниках одного всесвіту...

Ева: Загубились?... Ви про що?

Готеса: Коли замухотить літо, вампіри захрумтять пігулками... Дао. (Прямує далі)

Ева: Нічого не второпала. Таки не вмію я розмовляти по-діловому. Але все одно треба буде поговорити з усіма. Такі витрати! Такі збитки!

(Стукає у двері ліворуч) Перепрошую!

Голос: “Сміхота! Безглуздя! Літак відомого бізнесмена І. врізався в льодовик. Дивовижно, але тіло бізнесмена вмерзло в кригу і залишилось неушкодженим... Потім воно таємничо зникло з місця катастрофи...Цікаво. Кому знадобилось тіло? Так, далі...

Ева: Господи! Як мені все це набридло! Чи буде цьому край?

Дзвонять у двері. Ева підходить до дверей, але не відчиняє.

Ева: Місць немає.

Голос за дверима: Як це розуміти?

Ева: Мушу вам відмовити...

Голос: Відмовити? Мені? Цікаво. Зі мною таке вперше.

Ева: Вибачте. Вийшло якось негарно. Ми дали оголошення...Нам справді потрібні гроші...Розумієте, у нас чоловік...тобто...мій

чоловік...Він (пошепки), він – великий вчений. Але в нас немає вільної кімнати.

Голос: А де ваш чоловік?

Ева: То ви до нього?

Голос: Можна й так сказати.

Тим часом у вітальні знову з’являється Хор дівчат.

Ева: Я можу йому щось переказати?

Голос: Так. Тобто, ні.

Ева: То ви не з приводу помешкання?

Хор дівчат: Ми з приводу попоїсти. Чи скоро обід?

Ева: Обід? Щойно ж був сніданок...

Голос: Ні, ні. На ваше житло я не претендую. А от ваш чоловік, до речі, весь час намагається забрати моє.

Ева: Що? Та як ви смієте казати такі... такі речі про мого чоловіка?!

Про унікальну, видатну, прекрасну людину! Про вченого! Ви навіть не уявляєте, яке відкриття він зробив – для всього людства, для життя всесвіту. Та він святий! І що, даруйте, він може жадати від вас?

Перепрошую, але це глупство і неподобство! Перепрошую!

Дівчата, а вам що?

Хор дівчат: Ми з приводу обіду!

Ева: Кожну хвилину вам треба обідати! Мені дуже кортить поговорити з вашим хормейстером...

Хор дівчат вибігає.

Голос: Добре, я вам вибачаю цю полум’яну промову. Знаєте, мені навіть захотілось з вами поспілкуватись, попліткувати про те, про се...

Ева: Навіть не знаю... Може, якось...колись. Коли-небудь...

Голос: Я в цьому анітрохи не сумніваюсь.

Кімнатою проходить Готеса. Ева поривається перепинити квартирантку, але все-таки повертається до вхідних дверей.

Ева: І все ж-таки я не можу зараз запросити вас навіть до чаю. Останнім часом наш дім нагадує якусь божевільню. Щось содомогоморідалльне. Вибачте.

Голос: Оце якраз не смертельно. Все почиститься, почиститься. Я знайду згодом. Потеревенити. (Зникає).

Голос із дверей праворуч: “Щоб твоя бабця тобі ракахірі зробила! Ідійоти! Ідійоти! Піду я від вас. І країна ваша лиха. Поїду, поїду. І

гороскоп на сьогодні паскудний. І всі ви паскудні! Сил моїх більше немає...Краще вмерти...

Повертається Посольство Шіви. “Вама Нірвана”

Ева (спересердя): Бісова-мама-вама...

Сцена 5

Приватна лабораторія у домі Петра. Петро, тепло вбраний, завзято над чимось “мольфарує”. Зимно.

Сцена 6

Ева нервово походить по кімнаті. Іноді зупиняється, прислуховується до звуків, що долинають з лабораторії. Кутається у шалик. Дзвонять у двері. Ева відчиняє. До кімнати стрімголов вривається Барбара з двома великими валізами у руках. Барбара вбрана по-літньому, з великим декольте, у шортах – круїзно-курортний варіант.

Барбара: І як тобі це подобається?

Ева: Добридень, Барбаро! Не думала, що ти так швидко прийдеш.

Барбара: Я мчала, як очманіла кішка! Мене навіть зупиняли, - такий люб’язний, молодий...У-фф, треба віддихатись... А чого ти на мене так дивишся? Я не хочу, щоб у нас, як і торік, пропав бонус. Тоді ми збирались у круїз по Чорному морю – не вийшло! Робота-робота! А тепер – у нас на три роки орендовано апартаменти. Пригадуєш, я тобі розповідала, як нам їх, так би мовити, подарували...Ну от! А ми не можемо тим скористатись. Ти розумієш? Ево, мені це набридло! Як кудись їхати разом, завжди щось таке трапляється... А я ще ніколи, розумієш, ні-ко-ли не була на Мальдивах!

Ева: Я теж...

Барбара: Ну, ти в нас взагалі праведниця! А я хочу насолоджуватись життям! Отак! Щоб було...нормально!

Ева: Даруй, Барбаро, але ти поводишся так, нібито нічого не сталося...

Барбара: Та що ти кажеш! Я чудово розумію, що сталося! Отож я й кажу. Варто нам лише зібратись у відпустку, неодмінно щось стає на заваді. Якщо ми, знову, не дай Боже, нікуди не поїдемо – я вже цього не переживу! Ти знаєш, як непросто знайти пристойний готель, зі Спа, з усіма зірками. Тепер усі розумні стали, кожне хоче відпочивати по-царському, з комфортом. Як я страждаю...А ще ж треба купити речі, спакувати валізи...

Ева: Барбаро! Ти про що? Я, звісно, розумію, у тебе – шок! Адже так? Це – шок?!

Барбара (не розуміючи): Шо?!...

Ева: У тебе дещо неадекватна реакція. Ти не хвилюйся, все буде добре! Петро – він справді великий вчений.

Барбара: Та знаю! Я тільки хочу знати, коли ми з Іваном зможемо їхати? Минуло вже десять днів...

Ева: Ти розумієш, що говориш?

Барбара: Звісно...

Ева: Мені здається, ти не зовсім усвідомлюєш ситуацію...

Барбара: Я дуже добре усвідомлюю! Але скільки можна варити з мене воду?!

Ева: Ти або з'їхала з глузду, або...Барбаро, твій чоловік...Він перебуває...

Барбара: То що там знову? Де він?

Ева: ...між життям і смертю.

Барбара: Атож! Я знаю! Я і хочу спитати у Петра, коли він, нарешті, виведе його зі стану, так би мовити,.. безвідповідальності?

Ева (збентежено): Ти бодай розумієш, що Іван може і не вийти з цього стану?

Барбара: Як це – не вийти? Нехай тільки спробує! Нехай тільки вони з Петром спробують! Іван що, дарма гроші твоєму давав на всякі витребеньки, якісь експерименти? Чималі суми...Ні, ти мені, Ево, скажи – як свої наукові вихиляси робити, то все виходить! А як з Іваном таке трапилось, лихо-то яке! (починає голосити) Біда! І що, кращий друг, якому мій Ванечка стільки добра зробив, - не може його повернути сюди, до мене, у лоно? Маячня!

Ева: Ти говориш, мов якась...

Барбара (агресивно): Мов хто? Ну, кажи, кажи...

Ева: Мов (добирає слів) жінка... неінтелігентна!

Барбара: А що я такого сказала?

Ева: Ти заспокойся, будь ласка! Постав валізи, отут. А сама – сідай. Сідай. Гадаю, тобі треба випити. Зігрітись.

Барбара (сідає, валізи навіщось присовує до себе): Знаєш, не відмовлюсь. Яюсь зимно у вас завжди. Може, ванну прийняти?

Ева:Оце вже навряд. Там наші водопоклонники влаштували капличку.

Барбара: Вони що, моляться унітазові?

Ева: Ні, вони моляться Живому Джерелу : а в нас там постійно річка-невеличка... Крани іржаві.

Барбара:Ти що? Не знаєш?

Ева: Чого я не знаю?

Барбара (обурено): Згідно з фен-шуєм – це злочин!

Ева: Хіба?

Барбара:Сама подумай: вода витікає – гроші вимиває, життєва енергія з дому йде! Можеш мені повірити! Сама читала у серйозному виданні, в “Наталі”.

Ева: Зрозуміло. Та все одно про ванну не може й мови бути. Зігріємось інакше.

(Ева дістає фужери, наливає, подає Барбарі).

Ева: Все буде добре. Має бути добре. Іван не така людина, щоб отак не попрощавшись від нас піти.

Барбара: Хоч це в його стилі (цокаються, п'ють).

Ти мабуть вважаєш, я безсердечна, ступа дерев'яна... Чоловік у комі лежить, а я... Заповіту не залишив...

Ева: Я так не думаю. Ти ж любиш Івана. По-своєму...

Барбара: Знаєш, коли мені сказали, що його літак розбився, я аж нетямилась. Не вірила. Як так? Щойно перед від'їздом сварились. Я йому навіть ультиматум виставила. До речі, вимагала, щоб він більше не давав Петрові ні копійки. І він ніби й пообіцяв.

Хитнув головою, звелів підготувати літак. Потім підійшов до мене, поцілував. Якось несподівано, незграбно... Я завжди була проти його льотів-польотів. А він, як на те, ще й від пілота відмовився. Сказав, сам сяде за штурвал...(плаче).

Ева (втішає): Перестань. Бо насправді диво, що сталося саме так.

Іван твій у сорочці народився. Неймовірно! Очевидці розповідали, - від літака нічого не залишилось, перетворився на сплющену бляшанку. А в Івана – жодної подряпини.

Барбара: То чого він як неживий?

Ева: О, Боже! Скільки тобі можна товкти, що він занадто довго пролежав у кризі. Але, в протилежному разі, всі надії були б марні. А так... Вважай, просто заснув.

Барбара (схлипуючи): Іноді мені здається, що він од мене втік... А що, як не повернеться?!

Ева: Заспокойся! Петро вранці сказав, є позитивна динаміка. Тож скоро будемо зустрічати нашого Іванка. Ти, головне, тримайся і вір! І...люби.

Барбара: Так-так! Власне, коли його тіло, тобто Іванове тіло перевезли до вас, мені трохи полегшало! Адже тільки Петро може його розморозити, відживити. Тим своїм "антифризом", чи як його там називають. Все одно нічого не розумію.

Ева: Свій винахід Петро назвав "сироваткою Герди". Жартома, звісно.

Барбара (несподівано): У Петра з вашою Аввою завжди вдавалося, чи не так?

Ева: Так, з Аввою завжди вдавалося. Це вона торувала стежку у потойбіччя. (Сумно). Хоч мені це ніколи не було до вподоби.

Барбара: До речі, де вона тепер?

Ева: Гуляє безкраїми засніженими рівнинами.

Барбара: Гадась, вони там зустрілися?

(З лабораторії долинають якісь звуки. Вони прислухаються)

Ева: Він нас покличе, коли щось... (пауза). Я вірю в Петра.

Барбара: Ти завжди в нього вірила. Еге ж?

Ева: Завжди. Коли ми були бідними студентами, і він не міг знайти роботу, я в нього вірила. Коли його, зрештою, оцінили і запросили до кращої клініки в Швейцарії, а він відмовився, - я в нього вірила, вірила, що вчинив він правильно. І, нарешті, коли в нього з'явилася можливість займатися своїми дослідженнями тут, бо Іван почав його фінансувати (пауза), я в нього вірила. Вірю. (Раптом замовкає).

Барбара: Щось не так? Ти чогось не договориєш?

Ева: Та ні, все так. Я завжди буду з ним. Завжди підтримуватиму його ідеї. Навіть якщо він буде не зовсім правий. Йому потрібна допомога. Навіть якщо зараз він цього і не розуміє.

Барбара: Ти, певне, думаєш, я – блондинка, жінка нетямуща, а втім я бачу, що таке життя тебе не вдовольняє. Не все тобі подобається у ваших стосунках...Бачу, бо я знаюся на цьому...

Не ображайся, Ево, але, якщо вже про це зайшла мова, то скажу: в тебе є одна, але дуже велика вада. Ти надто віддана, віддана як ...собака. І довірлива...Вибач, звісно, це не моя справа,...але...

Ева: Про що ти?

Барбара: Не зважай... А де твоя небога?

Ева: На практиці, невдовзі має повернутися.

Барбара: Либонь, Петро їй дуже допомагає.

Ева: Звичайно, допомагає. Адже після смерті моєї сестри у Лялечки нікого, крім нас, нема. Ми завжди будемо їй допомагати.

Барбара: Зрозуміло. Тож я й кажу – довірлива ти.

Ева: Я просто щаслива жінка! А все інше – пусте. І у вас все буде добре.

Барбара: Обіцяєш?

Ева: Обіцяю... Давай за здоров'я і довге життя, за Івана (цокаються).

Барбара: Хочу тобі признатися... Коли мені сказали, що його літак розбився, перше, про що я подумала, – про заповіт! І про те, що шлюб ми не оформили, і про всяке таке – про чорну жалобну вуаль, скажімо...Мабуть, я не дуже... як Іван каже, якісна людина. Так?

Мовчиш...(пауза) А раптом вона не повернеться?

Ева: Хто?

Барбара: Авва.

Ева: Повернеться. Кажу ж тобі, для Петра це як насіння лузати. Стільки разів її туди виряджав і поки що, тьху-тьху, Авва завжди повертається. Прокидається ще бадьорішою та міцнішою, як після доброї прогулянки.

Барбара: Але ж на людях таких дослідів ще не провадились.

Ева: Хіба ми маємо вибір?

(Ева підходить до Барбари, обіймає її. З лабораторії знову долинають якісь звуки).

А ось і...

Барбара: Що?Що?

Ева: (відчиняє двері) З поверненням!

Барбара: Іванку! А-а!

До кімнати вбігає Авва. Єнергійно струшує з себе крижані бурульки, радісно кидається до жінок.

Сцена 7

Лабораторія. Ляля прослизає у двері, затуляє Петрові долонями очі. Петро хапає її за руки, обіймає.

Ляля: Боже мій! Як я непокоїлась! Тільки-но почула в новинах - і зразу до тебе! Прямо з практики.

Петро: Сонечко, який я радий тебе бачити!

Ляля (заторохкотіла): Що з Іваном? Він справді живий? Як таке може бути? Що, просто вмерз у кригу? Ти щось можеш зробити? Можеш! Можеш! По очах бачу! Тепер у тебе є всі можливості перевірити нашу, ...твою “Герду”. А я тобі допомогатиму.

Петро: Годі-годі, моя люба, стільки питань! (Цілує її). Так то воно так, але...Дякую за твою віру в мене! Але... Ще не час говорити, що Іванко серед нас, живих. Він десь посередині.

Ляля: І все одно нам поталанило!

Петро (докірливо): Лялечко!

Ляля: Вибач. Я просто мала на увазі, що ти можеш, застосувати, нарешті, свою сироватку...Ти можеш врятувати людину! Ти можеш дорівнятися до Бога.

Петро: Давай не будемо так голосно.

Ляля: Чому? Ти даруєш йому нове життя. А людство зробить ще один крок на шляху до безсмертя. Уявляєш? Ми будемо жити вічно! Ми скасуємо смерть, і я буду вічно гарною і молодою!

Петро: Ти надто квапишся. Це ще треба зробити...

Ляля: І зробиш! Я це відчуваю! Я знаю, що саме так і буде! Я в захваті від тебе! Я тебе обожнюю! Яке це щастя – кохати генія! Великого мага! О, мій Санта! Я на все для тебе готова, я завжди буду з тобою! Вічне моє кохання!

Петро: Яка ж ти в мене ще дитина...Якби не ти...Ти даєш мені стільки наснаги. Так, я мушу це зробити.Від мене так багато залежить. Це стане справжньою сенсацією!

Ляля: Так, над цим працює багато вчених, ми вчили про це, але всі ці маніпуляції з вічним життям – отам – (жестом показує нагору) не дуже схвалюють.

Петро: (грайливо) А моє пухнасте зайченя певне того,що те, чим я займаюсь, т а м схвалюють?

Ляля: Поза будь-яким сумнівом. А твоє зайчєня піде за тобою хоч на Північний полюс! Ні, краще на Південий! Дарма що, і там, і там твій лютий холод...А ще ліпше (замуркотіла), - побудувати будиночок, ні, справжній палац, дєсь на далекому острові, - скажімо, Фіджі, який ми купимо....

Петро: Овва! Які в нас амбіції!

Ляля: Лише так! Хіба ти не такий? Тобі ж теж – подавай королеву!

Петро: Тільки так! Ходи сюди, моя володарко!

Ляля: Зачекай, а раптом Іван прокинєтьсє?

Петро: То й що? Якщо наше кохання змусить його розплющити очі...

Ляля: Побачить нас, розкаже все тітці, не боїшсє?

Петро: Не хвилюєсє! Ти ж знаєш, я збираюсь розлучитисє.

Ляля: Коли? Ти це обіцяєш чи не з першої нашої зустрічі.

Петро: Все буде, дай мені трохи часу. Ось витягнемо Івана....

Ляля: А можна на нього подивитисє?

Петро: Навіщо? Видовище не з приємних...

Ляля: Ну, котику, ну, будь ласочка, ну...(горнєтьсє до нього)

Петро: Що з тобою вдієш! Гарзд, тільки обережно! І одягнись, там холодно.

Ляля (плєскає в долоні): Класно!

Петро разом з **Лялей** заходять доу кріобоксє. Чутно тільки їхні голоси.

Ляля: Нєймовірно! Він схожий на Діда Мороза. Або на заснулого принца, якого має поцілувати якась красунє. Хто його поцілує?

Може, я?

Петро: Його вже “Герда” поцілувала. Тепер треба тільки чекати.

Ляля: Як довго?

Петро: Я не Бог і не ілюзіоніст. Це вирішить Час. А тепер ходімо до тебе! Я дуже скучив!

Сцена 8

Ева і Петро.

Петро в добромє гуморі спускаєтьсє сходами.

Петро: Як тут у вас?

Ева: Приходила Барбара, тебе не дочекалась. Хотіла побути в нас, але я вирішила, що не варто. Обіцяла зразу їй подзвонити, коли що...

Петро: І правильно! Тільки цієї істерички мені бракувало!

Ева: Я чула, Лялєчка приїхала. Вона піднялась до тебе?

Петро: А, так...Я попросив її принєсти мені... цей...фізрозчин...

Ева: Мені здаєтьсє, Ляля мене уникає...

Петро: Та ні, тобі здаєтьсє. Просто вона делікатна, вразлива дівчина, не хотіла вам з Барбарою заважати.

Ева: Он воно що...

Петро: До того ж, вона – молода, жвава дівчина, а ти її весь час повчасш. Звісно, їй нудно... з нами...

Ева: Мене бентежить її майбутнє. Добре, зараз ти взяв її до себе на кафедру. А що далі? Мені здається, в неї немає потягу до науки...Аби порядного чоловіка для неї знайти. Ми ж не вічні. А я за неї відповідаю.

Петро: Гм...та...якось, буде. Гаразд. Власне, я прийшов по Авву. Де вона? А ось ти де (гладить собаку). Зараз підемо далі працювати. Хочу перевірити на тобі одну формулу.

Ева: З нею все гаразд? Якась вона цього разу сумна.

Петро: Та ні, тобі здалось. У неї всі системи в нормі, все чудово функціонує.

Ева:В мене якесь дивне передчуття...Може, більше не варто її туди відправляти? А що, як вона одного разу не повернеться? Нехай вже буде з нами... Іноді мені буває так самотньо... Ти весь час у лабораторії, Ляля в інституті. А я сама.

Петро: Знову своєї? Як ти вмієш зіпсувати настрій, все перекрутити! Цей собака – мій головний помічник. Мій інструмент. Як я без нього? Без Авви не було б і моєї “сироватки Герди”.

Ева: Ти знаєш, як я до цього ставлюсь.

Петро (роздратовано): Авжеж, знаю! Ти ніколи мене не розуміла! Я рятую людей! Іван теж повернеться звідти, звідкіля повертається Авва! Не віриш...

Ева: Вірю, просто...

Петро: Не віриш і не поділяєш моїх поглядів. Ти не схвалюєш того, що я роблю!

Ева: Це не так...

Петро: Це ти мене тримашш. Без тебе я був би вже десь у...

Швейцарії...Мав би свій острів...З людиною, яка б мене підтримувала, а не читала нотацій про віру в Бога й всляку іншу бридню.

Ева: Не треба так! Не треба гнівати Бога!

Петро: А як треба? Коли літак врізався в льодовик, де був твій Бог? І хто зараз Бог для Івана? Хто дасть йому нове життя, новий його сенс? Я! Я! Я дам людям нові життя!

Ева: І нашій доньці?

Петро: Що? Про що ти? А...Ну, годі, мені працювати треба. Авво, до мене! Поруч!

Йде разом з Аввою, нашттовхується на крісло, в якому сидить Готеса.

Петро: Пардон...

Готеса (задумливо): А ти по той бік муру, де вирізблюють мовчання, як мені осягнути твоє небо, чи-то квітку скопив, чи-то смерть приручив...

Петро: Пардон...

**Ева: Ти рятуєш інших, а хто рятує твою душу?
Прости його, Господи! Він не знає, що творить, прости нам нашу
гординю... (молиться).**

Затемнення.

Голос Газетного Маніяка: “ В лісах під Чорнобилем знайшли зграю юних людожерок. Достоту як давньогрецькі сирени вони заманювали самотніх мародерів гарними співами, а потім жорстоко й нещадно розправлялися з ними. Одному чоловікові вдалося врятуватися. Ледь живий, він прийшов до міліції, що найкурйозніше, з повинною. То був відомий збоченець Беня Ладман, який перебував у міжнародному розшуку. Його звинувачують у незаконних сексуальних протидіях органам правосуддя... Яка ж бо несправедливість! О, життя – ти велика дупа!”

Сцена 9

Іван у кружалі світла. Його мову можна сприймати як монолог або діалог з невидимим співрозмовником.

Іван: Я підняв свій літак високо-високо, як мені здавалось, до найвищих вершин кохання, і ... не витримав. Невистачило дихання.

Сцена 10

Петро у лабораторії.

Петро: Ні, брешеш! Живеш, Іванку!

Сцена 11

Іван: Любов, власне, і є вічність. В неї нема – Я і Ти. Це розум спричинює нам двоїстість. А я кохав Еву шалено, і лише тут зрозумів, які нікчемні мої бажання та почуття.

Сцена 12

Хор дівчат співає “Оду до Радості”.

Сцена 13

Петро: Ще трохи! Почекай! Я тебе витягну!

Сцена 14

Іван: Я нічого не чекаю, нічого не хочу і не прошу. Просто кохаю. Найпевніш, це і є безсмертя.

Сцена 15

Петро: Так! Так! Скоро, зовсім скоро на землі не буде страждань, знегод і, головне, смерті...

Сцена 16

Ляля з газетами перед дверима кімнати Невидимого Газетного Маніяка. Двері прочиняються, і з'являється рука у білій рукавичці з трояндою. Ляля хоче взяти квітку. Рука з трояндою зникає. Ляля стукає у двері. Рука знову з'являється, щоб забрати газети. Ляля починає повільно й методично дерти газети на дрібні клаптики, перетворюючи їх на летючих метеликів. "Рука" прикро вражена.

Сцена 17

Іван: Я відчуваю, що мій центр, моє "Я" кудись переміщується, видозмінюється і ...лопається, як мильна бульбашка. А в мене входить...

Сцена 18

Темрява. ОСКАЖЕНІЛЕ ГАВКАННЯ АВВИ.

Сцена 19

Петро: Ми з тобою, Іванку, ще ого-го! У нас усе попереду! Тримайся! Я знаю, що ти мене чуєш. Відчуваєш. Але тобі краще помовчати. Так я почувуюся певніше.

Сцена 20

ЗАВИВАННЯ АВВИ.

Сцена 21

ГОТЕСА: (ніби розповідає казку)

Дім на березі моря
Відкрите вікно

У вікно падає промінь
Годинник падає на підлогу
Собака стереже години, що впали
Хазяїн приносить час у мішку
Вітер відкриває двері
І забирає промінь
Собака злизує хвилини
Море на березі моря
Тієї миті, коли час
Падає у мішок
Хазяїн прокидається
Цієї миті
Коли собака носить
А час бреше

Сцена 22

Іван: Радше я сам увійшов – тільки Я вже був не-я. Те, що було вже не мною, вступило до Цілісності, і ця Цілісність була Евою. Я не знаю, в які слова вкласти це відчуття. Це треба відчувати. Кохання – двійник вічності, її віддзеркалення.

Сцена 23

Петро: Ні, тільки не це! Не залишай мене! Повернись!

Сцена 24

Трапеза Хору дівчат. Сидять по колу, кружкома, витираючи одна одній рота.
Роздивляються диригентську паличку.

Сцена 25

Іван: Якщо ви наповнені, страждання просто не може вас збагнути і увійти до вас. Воно тільки частинка, одна з молекул вашої Повноти. Як кохання, як вічність...

Сцена 26

Посольство Шіви зачиняються у лазничці для омовіння.

Сцена 27

Петро: Ні, Іване! Ти не зрадиш мене! Ти мені потрібен! Потрібен! Ева мені не подарує...

Іван (луною): Ева...

Затемнення

Сцена 28

Ева у себе.

Сидить у великому фотелі, щось плете. Видно, яка вона наструнчена. Нитка постійно рветься. Плетиво випадає з рук. Ева силкується взяти себе в руки.

Входить Петро. Він геть знеможений, і не відразу зрозуміло, щасливий він чи засмучений.

Ева завмирає, перетворюючись на знак питання.

Петро мовчки підходить до бару, наливає собі віскі, п'є, ще наливає – собі та Еві. Мовчки подає їй келих. Цокаються.

Петро: За Івана-Лазаря! За життя! За мій внесок у справу воскресіння!

Ева кидається Петрові на шию. Біля них гавкаючи гасає Авва.

Затемнення

Сцена 29

Посеред кімнати – у колясці-візочку Іван, який ще не до кінця прийшов до тями. Його повільно обступають дівчата з Хору. Вони знов голодні. Іван лише погойдується в колясці.

Раптом до кімнати вбігає Барбара. “Хотів мене кинути”, - дає Іванові ляпаса. Іван здригається й вимагає: “Морозива хочу!”.

Хор дівчат розчаровано заводить “Оду до Радості”.

Сцена 30

Іван і Петро – обіймаються. Барбара та Ева чекають своєї черги.

Затемнення.

Сцена 31

Вітальня. Входять Петро й Ляля. Видно, що вони погиркались. Великий фотель повернутий спинкою до глядача. Враження, що в

ньому хтось може сидіти. Скажімо, Ева. Сіла з плетінням й задрімала...

Ляля: Чому я мушу погоджуватися?

Петро: Ще раз пояснюю. Ти не мусиш. Просто, якщо ти мене розумієш...розумієш те, що я роблю. Для науки. Для людства.

Ляля: Плювати мені на людство! У мене зовсім інші плани!

Петро: Досі я думав, що плани в нас спільні.

Ляля: Спільні! Звісно, коли ти приймав у мене заліки на столі у себе в кабінеті, тоді в нас може й було щось спільне! А наразі спільного тільки в нас – твоя дружина та собака. Спільне – екстремальний секс у паузах між твоїми експериментами.

Петро: Тобі ж завжди це подобалось...

Ляля: Авжеж! Особливо, коли в найцікавіший, у найінтимніший момент тобі раптом збігала на думку геніальна ідея, і ти прожогом кидався до комп'ютера її нотувати. Мені лишалося хіба що медитувати на твій голий зад!

Петро: Чом ти мені цього ніколи не казала?

Ляля: Про голий зад? А ти б почув?

Петро:Ну...

Ляля: Жодна стовбурна клітина, жодна генетична комбінація, жодна кріоконсервація не варті однієї волосинки Лялиної голови!

Петро: Звісно, я розумію, що не маю права просити тебе...

Ляля: Отож...Як тобі тільки язик повернувся...(пауза) . Послухай, але ж з Іваном у тебе все вийшло. “Герда” подіяла ідеально. Навіщо тобі продовжувати досліді? Мені здається, вже можна патентувати свій винахід.

Петро: Ти ж маєш це розуміти, один раз – ще не статистика. Це не коректний аналіз, не коректний результат. Скільки разів я тобі пояснював: мені потрібна статистика позитивних результатів. І зараз мені доконче потрібен найрізноманітніший біоматеріал!

Ляля: Що ти сказав? Це я, Ляля – біоматеріал?

Петро: Дарма ти так!

Ляля: Ні, ти саме так сказав! Біоматеріал! Але я не хочу бути твоєю піддослідною снігуркою.

Петро (підлещуючись): А моєю біленькою, пухнастою кицею? Такою сексуальною, ніжною і сніжною...

Ляля: Не смішно!

Петро: Ну, не сердься! Я сто разів перевірів би на собі цю сироватку! Але, зважаючи на твої, так би мовити, таланти, я не можу покластися на тебе. Я просто не повернуся звідти!

Ляля: Ну-ну! То ти, серйозно хочеш випробувати на мені “Герду”?

Петро: Я кохаю тебе. А ти думала, що бути коханою великого вченого просто? Іноді це вартує здоров'я, іноді – життя... Повсякчас треба чимось жертвувати!

Ляля: Та ти справжнє чудовисько!

Петро: Я – геній!

Ляля: Ти справді цього певен?

Петро: Так. І ти мусиш...Ми мусимо це зробити.

Ляля: Ми? Атож, один рябчик, один віл. Не буду я ставати бурулькою! Досить з мене! Врешті-решт, знайди собі якогось волоцюгу, пообіцяй винагороду, і вперед. Або, от, скільки в тебе квартирантів...

Петро: Хіба ти не розумієш, що це підсудна справа. Я не маю права чинити таке з людиною.

Ляля: А Ляля – не людина?! Втім - забула, - я тепер біоматеріал. Такого я від тебе не чекала!

Петро: Припини, моя люба (намагається її поцілувати).

Ляля: А чом би тобі не звернутися до своєї дружини?

Петро: Ева – чудова жінка і людина, але вона мене не розуміє. Їй не подобається те, що я роблю. А ти можеш піти на це заради нас. Адже ти завжди мене підтримувала і розуміла. Я гадав...

Ляля: Ти зараз схожий на того пихатого індика, який теж думав-гадав... Моя відповідь – ні. Ніхто не піде на таке безумство, навіть за великі гроші, навіть заради слави.

Петро: А заради кохання?

Ляля: Я схожа на ідіотку?

З фотелю підводиться Ева з недоплетеним светром у руках... Німа сцена.

Сцена 33

Ева : Даруйте, я незумисно... Задрімала, аж тут...ваші голоси... думала, наснилося. Даруйте. Лялю, залиш нас, будь ласка. У мене до Петра є розмова.

Ляля (з полегкістю): Авжеж, тітонько, залюбки. (Виходить).

Ева сідає навпроти Петра. Довга пауза.

Ева: Я згодна з Лялею. Вона не схожа на ідіотку. На ідіотку схожа я.

Петро: Ево...

Ева: Я згодна, я піду...

Петро: Ево?!

Ева: А що тут дивного? Я вже давно не жива і не мертва. Не треба нічого казати. Принаймні буде хоч якась буде певність. Я не жартую. Це навіть цікаво. Я лежатиму у кришталевому сні. Як спляча красуня. Ти ж над усе обожнюєш своїх заморожених. Я часто спостерігала, як ти спілкуєшся із заснулими хробаками й жабами. А які слова ти говориш Авві, яку помічаєш лише тоді, коли вона

опиняється у твоєму кріобоксі! Я й не здогадувалася, що ти знаєш такі ніжні та ласкаві слова.

Петро: Ево!!!

Ева: Так ось, ти панькатимешся зі мною і мріятимеш про моє пробудження. Нарешті, твої думки, будуть тільки про мене. Вперше в житті. Цього прагне кожна жінка. А прокинувшись я, можливо, почую: як ти відчуваєшся? І що відчуваєш? То що? Ти згоден?

Петро: Ево.

Ева: Я не сумнівалася, що ти погодишся. Піду готуватись. Тільки... Ще одне: будь дуже обережним зі своєю кохан..., помічницею. Вона не дуже досвідчена, і може щось зробити не так. Незумисно. І тоді твій експеримент не вдасться, коханий. (Пауза) І ще, я дуже розчарувалася в ній – нашій новій коханці... Думала, ваш зв'язок буде тривалішим. Вона, як і її матінка, небіжчиця, здатна бігати лише на короткі дистанції. Не могла втримати чоловіка. Навіть померши.... А чи змогла б я?!

Кінець 1 дії

ДІЯ 2

Сцена 1

Сценою котиться м'ячик. Собака на повідці тягне за собою напіводягнуту жінку в капелюшку.

Сцена 2

Минув тиждень. Петро повертається з лабораторії. Наливає віскі. Він дуже виснажений. Либонь, не спав кілька діб. У кімнаті також Авва. Дзвонить телефон.

Петро: А, вітаю, Іване! Радий тебе чути... Ні, поки що нічого... Без змін... Не знаю, в чому річ, нібито все правильно роблю. На Авві перевіряв – усе нормально... Так, так, мабуть, просто втомився. Ні, не хвилюйся, не варто приїздити... Барбарі вітання (кладає слухавку).

Стукіт у двері. Собака біжить до входу, Петро йде відчиняти. Входить доволі дивна особа, що чимось нагадує домашнього лікаря. Авва, не тямлячись на радісах, кидається її облизувати.

Петро: Авво! Фу! Не можна! Вибачте, заради Бога! Що це з нею? Особа: Нічого дивного! Просто – любов! До речі, пересторога на воротах не відповідає дійсності.

Петро: Що ви маєте на увазі?

Особа: Наклеп. “Обережно, лютий пес”.

Петро: Я вас не розумію... Адже так воно і є! Я й сам настраждався від її лютого норову. Не вірите? На жаль, це так. Це правда. Сусіди обминають наш дім десятою дорогою. А наші бідолашні квартиранти... Втім, вона справді дуже змінилася. І все-таки, я радив би бути з нею обережнішим, не варто їй надто довіряти.

Особа: Ви її зовсім не знаєте...

Петро (поблажливо всміхаючись): Я не знаю? Та я її знаю, можна сказати, на клітинному рівні! Але справді дивно... Раніше вона ніколи так себе не поводи́ла... таке враження, що вона вас знає.

Особа: Так, ми знайомі!

Петро: Хіба що уві сні. Я ніколи не відпускав Авву з периметру.

Особливо після того, як вона мало не загризла листоношу до смерті.

Особа: Знову наклеп! І зовсім не до смерті. Втім, дарма.

Петро (знижуючи плечима): Хай там як, а суд виніс присуд її приспати. Якби не моє знайомство з мером... Він знає про мої надзвичайно важливі дослідження. Тож, на щастя, повторний розгляд у суді був на користь цієї шибениці, і справу мого життя було врятовано.

Особа: Тепер зрозуміло. Авва – це, як у вас кажуть, – піонер.

Петро: Радше, сталкер. Даруйте, ми з вами вже стільки часу теревенимо про всілякі дурниці! Власне, чим завдячую?

Особа: Так-так, даруйте... (дістає візитівку). Прошу.

Петро (неуважно дивиться): Дуже приємно.

Особа (і далі лащить Авву): Ви ж самі бачите, що вона мене знає.

Петро: Так, і це дивно. Але ви проходите, будь ласка, проходите!

Особа: Дякую. (Проходить) А у вас дуже мило, затишно. Чудасія! Стільки тут раритетів!

Петро (трохи зверхньо): Якраз навпаки... Це комп’ютер майбутнього покоління, мені його з Японії привіз мій друг. І це – апаратура останнього покоління.

Особа: Невже? А для мене -це антикваріат.

Петро: Гм... все-таки, чим завдячую?

Особа (пауза): Як вам сказати... Власне, ви завдячуєте своїй собаці... Так, я тут через неї.

Петро: Я не зовсім розумію?

Особа: Бачите... (добирає слова)... Я люблю з нею гуляти.

Петро: Гуляти? Нічого не розумію. Я ж вам казав, що вона не виходить з лабораторії, і відтак... Та й вас я бачу вперше. Ви, певне, щось наплутали.

Особа: Я вже звикла, що здебільшого мене бачать уперше.

Петро (несамохить перебігає очима візитку): Даруйте, я недобачаю. Тут написано mort? Morte? Death? Це що? Фірма, бюро ритуальних послуг?

Особа: Ні, це моє ім'я.

Петро: Вас кличуть...

Особа: Іноді кличуть, але частіше... я з'являюсь сама...

Петро: Щось я не второпаю... Ви...

Особа: Нарешті! Ваша покірна слуга – Смерть. Чого ви так збентежились?

Петро: Якось...

Особа: А що тут дивного? До речі, саме вам має бути соромно за свою поведінку. Ви так часто заходите на мою територію...А коли я вирішила, нарешті, віддати вам візиту, ви навіть не пошанували мене. Хоч би сісти запропонували!

Петро: І справді! Дуже перепрошую, бо я тут зовсім очманів. Сідайте сюди. Ні, краще сюди. Щось вип'єте?

Особа: Залюбки. Можна подивитися ваш бар?

Петро: Це не бар, це мої реактиви...

Особа: Мій улюблений напій...Щось пам'ять мене зраджує...Ну-у, той,що мигдалем пахне...

Петро: Амаретто?

Особа: Ні, якось інакше... Згадала! Калій ціану! Дуже рекомендую! Або ось ще – теж під настрій – синильна кислота. Скуштуйте!

Петро (спантеличено): Дуже дякую, але я волію... з іншої пробірки...тобто...пляшки. Вип'ю віскі.

Особа: Віскі мені теж подобається. Можливі варіанти. То наливайте!

Петро: Вам з льодом?

Особа: Звісно. Отаке, за знайомство! За сироватку Герди!

Петро (з насторогою): Як ви знаєте? А, звичайно. Я так і думав. Як я зразу не здогадався? (Багатозначно) Я розумію... У вашому відомстві все про всіх знають...

Особа: Та всяко буває. Іноді ми до останньої хвилини не знаємо. Тоді розігруємо різні варіанти. У кості чи в карти. Як у казино. Нумо, за зустріч!

Петро: Сподіваюсь, на брудершафт не будемо?

Особа: Власне, маю до вас досить ділову розмову.

Петро (з полегкістю): Я так і знав! Раніш чи пізніш ви з'явитесь! Ви вже занапастили стільки справжніх вчених, лікарів, письменників, але зі мною у вас нічого не вийде. Марна річ! Я не порушу етики вченого. Можете мене...Ні, вам мене не зламати! (Бігає по кімнаті).

Цікаво, що ви мені приготували? Шантаж? Підкуп?

Спокуса?Тортури? Як збираєтесь мене вербувати? І що інкримінувати? Я – американський шпигун чи японський? А знаю, знаю, ви мене зваблюватимете великими перспективами, пообіцяєте мені велику лабораторію, ні, краще, цілий науковий центр! Великий центр! Місто-центр, цілу країна – центр! (Упивається)... Аби тільки я зрадив людство. Душу свою згубив. Я вгадав? Це мені нагадує історію про Фауста і Мефістофеля. Ні, ні, ні! Ще раз – ні!

Особа: Ви ж розумна людина, начебто, а поводите себе, мов якийсь... партизан-комуніст. Я представляю цілком іншу галузь, іншу царину буття. Але я до вас не у службових справах. У мене розмова приватного характеру. Як би це сказати... Навіть смішно. Зазвичай, коли я приходжу, завжди знаю, що робити, що казати...А зараз...

Щось я надто сором'язливою стала...Гаразд. Як у вас кажуть: у вас товар, у нас купець, і у нас товар, у вас – купець.

Петро: А можна без алегорій?

Особа: Сухар! Не любите фольклору! А дружину свою – любите?

Петро: Це вас обходить?

Особа: Так чи ні? Питання життя і смерті.

Петро: Навіщо так пафосно? Так, я люблю свою дружину.

Особа: От і добре. Пропоную вам угоду. Я віддаю вам вашу дружину...А ви відпускаєте зі мною Авву.

Петро: Що за маячня! Хто ви така?

Особа: Та ви не тільки недобачаєте, але й недочуваєте. Я ж відрекомендувалася. Смерть. До того ж, ваша.

Петро: Моя?

Особа: Ну, ваша і всієї вашої родини, всього роду, якщо хочете. Я відповідаю за всіх вас! Я, можна сказати, повноправний учасник цього творчого процесу...

Петро (наливає собі ще віскі, випиває одним духом): Я зрозумів. Ви – найманий вбивця. Хто вам мене замовив?

Особа: Чи багато ви бачили кілерів з візитівками?

Петро: Логічно...М-м... Якщо припустити, що це справді так, тоді скажіть мені, від чого помер мій прапрадід?

Особа: Це що – іспит? Хвилинку. (Йде до комп'ютера, дістає із сумочки флешку, вставляє. Бурчить). Усім треба докази - докази життя, докази кохання, докази власної смерті. О, люди, ім'я вам – невігластво! Не знаю, чи відкриється на такому старому агрегаті... Є! Пра-пра-пра чи пра-пра? Скільки пра? По матері?

Петро: По батьку...

Особа: Ага! Ось, він. Тепер пригадала, ще той прогноза був! Тричі від мене бігав, - різні шамани, гуру, лами, - змінив ім'я, гороскоп, навіть, сни...Цікавий тип! Я, звичайно, вибачаюсь, трохи захопилась і зовсім забула про його близьких. Але потім ми все-таки сіли, погомоніли і дійшли згоди. Я вмію переконувати. Бачите, ось його звивиста...

Петро: Можна глянути?

Особа: Звичайно.

Петро (підходить, дивиться, потім мовчки відходить і знов одним духом вихиляє келих): Отакої..!

Особа: А я вам що казала? Отже, рухаємось далі? Як щодо вашої дружини та моєї Авви?

Петро (як уві сні): Моєї Еви і вашої Авви? Тобто... (отямившись).

Особа: Отож. Я відпускаю вашу Еву, але зі мною йде Авва.

Петро: Зачекайте...Але чому ви просто не забрали Авву, якщо вона так припала вам до душі? Щось тут не сходиться.

Особа: Добре сказано – до душі... Але ви мене просто образили...Що я, якась сволота душегубна? (Мало не плаче). Ваша Авва так вас любить...

Петро (збентежено): Любить?...Мене? За що?

Особа: Навіть коли ми з нею гуляємо, вона все одно рветься сюди, додому. Тож мушу її відпускати...Хоч останнім часом я роблю це щораз неохочіше. Звикла я до неї, та й вона до мене. А тут ще одна обставина з'явилась...

Петро: Яка обставина?

Особа: Каюсь. Грішна. Недопильнувала. В неї будуть цуценята...

Петро: Казна-що! Це неймовірно! Цього не може бути апріорі.

Особа: Мені дуже прикро. Але...моя вина. Відволіклася, замріялась, а вони тим часом своє діло і зробили.

Петро: Хто-вони?

Особа: Та отой...Як його... Муму. Муму і Авва.

Петро: Муму...значить...

Особа: Розумію вашу іронію. Тим-то, я готова всі ці проблеми взяти на себе. Та й у мене давненько цуциків просять. А одного я б собі залишила. Знаєте, я вже й ім'я придумала. Скажімо – Цезар! Ні, краще – Цербер! Як вам?

Петро: Здається, я божеволюю...

Особа: Ні-ні, вам це не загрожує.

Петро: Послухайте, якщо це дійсно так... Ні, зачекайте! Ось ви кажете, почуття моєї собаки не дозволяють вам просто залишити її в себе. Так? А що Ева? Вона хіба...не дуже хоче повертатися?

Особа: Тут усе складніше. Ваша дружина справді вагається. Навіть зі мною з цього приводу радилась...

Петро: Не вірю! На цей експеримент Ева погодилася саме тому, що кохає мене.

Особа: Так, я знаю. Навіть мені не вдалось її відмовити. Їй так хотілося відчувати вашу любов і не бути такою самотньою...

Петро: Звісно, я зробив багато помилок...

Особа: Не без того...До того ж, звідти все виглядає геть інакше. Тим більше, вона декого зустріла...

Петро: Кого? Хто він?

Особа (пауза): Вона...Олянка.

Петро: Яка-така Олянка?

Особа: Ви забули Олянку? Авжеж, ви тоді саме випробували своє ноу-хау на Авві, замість того, щоб рятувати доньку. Тепер згадали?

Петро: Гм... ви маєте на увазі ту... дитину...Я все одно нічим не міг зарадити, а Евою опікувались найкращі лікарі...Але я навіть не знав, що вона встигла дати ім'я. Олянка...

Особа: Оляна-Оля-Олянка...Отож, ваша донька стала ближчою мені, ніж вам... Це цікаво...А я люблю дітей...Ангели... Ви, либонь, і не знаєте, що Ева хотіла ще тоді піти за донькою.

Петро: Ні...

Особа: Але ви тоді дуже потребували її ніжності, віри...Тому я була змушена Еві відмовити. Але бачу, вам це не стало наукою...

Петро: А що...зараз? Вона не може мені пробачити?

Особа: Просто їй подобається бавитися з Олянкою, гуляти з нею.

Навіть сумніваюся, що вона згадує про вас. Добре-добре, я пожартувала! Хоча жіноче серце таке...Самі знаєте! Але повторюю – я можу її повернути...Думайте, вирішуйте...

Петро (після довгої паузи): Я піду замість неї.

Особа: От і маєш! Здоровенькі були, називається! Дуже ви мені там потрібні! Сміх та й годі! Замість цього чарівного створіння! (Лащить Авву)!

Ви хочете, щоб я відмовилася від цієї нелюдської насолоди бути з Аввою? А з вами я що робитиму? Нудьгуватиму? (Сміється; дзвонить мобільний телефон: па-па-па-бам) Алло! Добре, скоро буду, записую адресу. (Петру) Кілер знайомий. Справжній професіонал! Від Бога! Та й день видався! Знову поза планом. Я тут трошки підробляю... Відійду хвилин на п'ять. Це десь неподалік. А ви тим часом думайте. Не проводжайте мене, я швиденько. (Йде).

Сцена 3

Якийсь час Петро сам. Він, вочевидь, перебуває в цілковитій прострації. Входить Ляля. Вона зовсім в іншому іміджі. Якщо на початку це юне дівча, що нагадувало грайливе кошеня, то тепер це зріла хижачка...

(Подобу актриса може обрати на свій смак).

Петро (не зразу її помічаючи, бубонить): Ні. Не може бути. Це все вони... агенти...Але..все-таки...в нас час може бути все, що завгодно...

Ляля: Добридень, коханий! Давненько ми не бачились... Невже ти про мене не згадував?

Петро: О, привіт...Я не помітив, як ти увійшла...

Ляля: Я ж кажу – навіть не помітив. А раніше казав, що чуєш мене задовго до моєї появи... Ти що, справді на мене образився?

Петро: За що?

Ляля: За те, що я не погодилася на те... на що погодилася твоя дружина.

Петро (неуважно): Ти не погодилася? На що...не погодилася...не пригадую...

Ляля: Що з тобою? Ти – дивний...(Уважно вдивляється) А що це за жінка щойно вийшла від тебе? Мене – так ти не хочеш бачити.

Петро: Це, по-перше, не жінка...

Ляля: А хто ж? Трансвестит?

Петро: Ти не зрозумієш.

Ляля: Ну, звичайно. Ляля в нас дурненька!

Петро (несамохіть): Дурненька...

Ляля: Що?

Петро: Я кажу – це моя... ділова партнерка. І ми обговорювали дуже серйозну справу.

Ляля: Он як? Дотепер ти від мене нічого не приховував.

Петро: Дотепер ти мене кохала. Принаймні, так мені здавалося.

Ляля: Я й зараз...

Петро: Ні, такі, як ми... Ні...Ми нічого не розуміємо...

Ляля: А що раптом сталося? Докори сумління заїли?

Петро: Просто звідти все виглядає інакше...

Ляля: Не треба так перейматися! Що за настрій?.. Хіба ти ніколи не думав про подібну ситуацію? Тоді нам ніхто б не заважав, і ми були б разом... Не дивись на мене так! Я просто вголос промовляю твоє бажання. Скажи, що це не так! Ти ж бо ніколи не кохав і не кохатимеш своєї дружини!

Петро: Помовч! Це я винний, що вона пішла на це, заради мене! І я не можу повернути її назад! Невже не розумієш? Мабуть, ні...

Ляля: У тітоньки був вибір. Вона сама захотіла зіграти роль жертви. Заради кохання...Це все так підозріло...Навіть аморально. Так, я вважаю, вона сама винна. Вона знала, на що йде.

Петро: Помовч!

Ляля: Не буду я мовчати! Людина, яка не цінує свого життя, яка, над усе прагне принести себе в жертву...До речі, як і моя покійна матінка...Не змогла жити без свого коханця... Він був для неї дорожчий за власну доньку! Навіть коли я відкрила їй очі, коли зізналася, що він вмовляв мене втекти з ним...Навіть, коли він сам їй про це сказав...Ні, ненавиджу таку залежність! І не дивись так на мене! Так, так, я не пішла на це! Мені плювати на твої сироватки, дослідження й експерименти. Я хочу нормальних, теплих, живих стосунків.

Петро: А раніше ти говорила інакше. Тобі потрібна була Нобелівська премія, власний острівець...

Ляля: Я і зараз не відмовлюсь. Тільки...Я не думала, що треба буде платити таку високу ціну. Невже, для того, щоб ти покохав, треба стати уламком криги? Тоді тітоньці – пощастило!

Петро: Йди геть.

Ляля: Іти геть?

Петро: Так! Геть з моїх очей!

Ляля: Он як! Це щось зовсім нове. І ти не благатимеш мене повернутися? Ще подивимось! (Хутко виходить)

Петро: Прощай.

Сцена 4

Петро сам, підходить до боксу, довго стоїть мовчки. Може, молиться...

Петро: Кохаю..?

Сцена 5

Входить Іван. Обіймаються.

Петро: Ти – молодець! Вигляд чудовий! Так тримати!

Іван: Ще б пак! Дякуючи тобі!

Петро: Та годі!

Іван: Не варто бути таким скромним! Ти справді – великий вчений і справжній друг!

Петро: Перестань...

Іван: Як... Ева?

Петро: Хочу вірити, все буде добре.

Іван: Але в чому річ? Чому “Герда” не діє? Чим я можу зарадити?

Кажі, може апаратура потрібна, може, чиясь консультація...Ти тільки скажи...Я чув, у Швейцарії...

Петро: Я сам усе зроблю! Це моє ноу-хау! Всюди вуха! Всі хочуть вкрасти мій винахід! Іване, хочу тобі дещо розповісти...

Іван: Я слухаю, тільки, мені здається, тобі треба прийти до тям, заспокоїтись, ти якийсь надто збуджений.

Петро: Пусте! Слухай уважно. Вони всюди. Я під ковпаком.

Іван: Тобто?

Петро (понижив голос): Сьогодні приходять до мене одна...те та се, каже, собаку твою хочу...А я тобі за неї Еву поверну...Як тобі?

Іван: Чорний гумор.

Петро: Ні, гірше! Вона все про всіх знає. Навіть про мого пра-пра-пра і навіть про – про-про...

Іван: Хочеш сказати – це певні служби?

Петро: Дуже певні. Це агенти. Намагаються вивідати у мене секрет “Герди”. А я ж хитрий, підтакую, а сам...

Іван: Скільки часу ти не спав?

Петро: Тиждень. Смішно... Ева вже тиждень спить, а я – ні. Смішно...

Іван: Дуже...Знаєш, ти піди поспи, я тут почергую.

Петро: Ні. Я хочу, якщо...коли вона прокинеться, хочу, щоб першим вона побачила мене! Розумієш? Я так завинив перед нею. Я повинен зробити все можливе і неможливе, навіть з цією ...я не знаю, хто її прислав... домовитися...Ні, нісенітниця - віддати собаку, свій інструмент...Ні, не гоже...Щуценята...казна-що...

Іван: Не можу збагнути, як вона погодилась. Хто її умовив, навіщо?

Петро: Ти йди, Іване, йди... Я вже сам... упораюсь... Трохи відпочину... трохи...

Іван (пауза): Знаєш, віддай їм усе, що вони хочуть, але поверни нам Еву.

Петро: Усе? Та в мене й нема нічого...

Сцена 6

Повертається Смерть.

Смерть: Та й стомилася...Ледве дихаю. Можна руки помити? Дякую.

Петро: Що сталося?

Смерть: Як завжди, позапланова робота. Йшла до одного, а виявилось, треба ще одну бригаду приймати. Пусте! Цікавого мало! Таке в кожному бойовику показують. О! Приємно бачите вас, Іване, живого-здорового!

Іван: Добридень, а ми знайомі?

Смерть (сміється): Люди- люди! Такі забудькуваті!

Іван: Дійсно, мені здається, ми колись бачились...Даруйте, але у нас таке діється, що ...

Петро: Іване, ти йди...добре? Йди...

Іван: Добре..Тоді я не заважатиму. До побачення, до зустрічі...(виходить).

Смерть: Атож, до зустрічі, рідненький...до зустрічі. Гарний він у вас, Іванко. (Дістає карти, розкладає пасьянс). Трошки зосереджусь...То щось надумали?

Петро (нафосно): Так. Я відповідаю за тих, кого...

Смерть: Так, так - кого заморозив. Я знаю.

Петро: Я хочу сказати, я довго думав, я сам повинен дати собі раду. Досі у мене це виходило! Авва, Іван... Е-е, потім, Авва ...

Смерть: Виходило? У вас? Мені це почулося?

Петро: У мене... саме так...

Смерть: Хочете зіграти?

Петро: Ні, дякую. Грати в карти зі... Смертю, та й ще на близьких – поганий смак.

Смерть: Хтозна, хто зна... Не хочете - як знаєте (розкладає карти) – Ева, Авва, Нобель, кохання...Ева, Авва, Нобель, кохання...Хто тут зайвий? Невже ви справді думаєте, що це “Герда” повертала вам друзів? Може, я й не дуже тямлю у цій вашій “криогенній консервації”... Адже це так називається? Ева..Авва. Нобель – випав...

Петро: Та менше з тим...Продовжуйте.

Смерть: Отож, зрозумійте мене правильно, (пошепки) “сироватка Герди” нічого не варта. Це я вам кажу. Образились?

Петро: Я вам не вірю. Хто тоді повернув Івана?

Смерть (поблажливо): Я. Розумієте, він один з тих рідкісних альтруїстів, яких на часі пошукати. Це справжній музейний раритет. Мені було цікаво спостерігати за вами. У мене теж є свої слабкості...Погодьтеся, не кожен може давати гроші на такі ідіотські експерименти. Не образились? На таке здатен лише справжній друг. А позаяк усе, що стосується вашої сім'ї, належить, як у вас кажуть, до моєї юрисдикції.

Петро: Він мій друг з дитинства. Десять років за однією партою...

Смерть: І жодного разу не зрадив.

Петро: То правда. Йому я довіряю, як собі. Хоча Іван – людина приземлена, зірок з неба ніколи не хапав. Завжди був нерішучий. Навіть не думав, що у нього раптом так добре підуть фінансові справи. Все так змінюється. А колись не наважувався навіть дівчину запросити на побачення. Ніяковів. Навіть...

Смерть: Одного разу закохався в Еву, а вона чомусь обрала вас?!

Петро: Чому “ чомусь?” А як ви знаєте? Даруйте, забув, що ви там усе про нас знаєте...Відтак Іванові почало щастити в різних іграх, інвестиціях. Як у нас кажуть – кому не щастить у коханні, тому щастить у грі.

Смерть: А ще я тут недавно чула , у вас поруч співають: “Не везет мне в смерти, повезет в любви” (щось бубонить) Так, зіграли ми з Іванком не одну партію...

Петро: То Іванові зі смертю...з вами, тобто, не пощастило...(глузує). Не вдалось вам його до себе привернути! Тепер йому має пофартунити в коханні. А й справді, від вас, звідти він повернувся такий якийсь новий, чистий, світлий. Мені здається, Барбара від нього зараз у захваті.

Смерть (приймає виклик): Барбара тут ні до чого.

Петро: А хто – до чого?

Смерть: Ще другом називається...А сам і в голову не вклав, що Іван усе життя кохає Еву.

Петро: Мою дружину? Не може бути! Як він насмілився? Зрештою...

Смерть: Так, усе життя. Потай. І ніколи жодним словом про це не прохопився. Лише допомагав. Безкорисливо.

Петро: Це правда? Тепер я розумію ці його грандіозні пожертви на мої експерименти...Я - бовдур, думав, що він вірить в мене! А йому подобається моя дружина! У такий спосіб він намагається справити на неї враження! Просто хоче переспати з нею...

Смерть: Мушу вас засмутити, доки ви зовсім не втратили глузду від свого дешевого пафосу. Це, як його вам пояснити, не те, що ви думаєте, не те, що у вас з цією ...Лялею. Ні, це не мильна опера. Тим-то мені й цікаво стежити за розвитком сюжетних ліній...плетивом інтриг...

Петро: Йй цікаво! Подумати тільки! Мій друг наставляє мені роги, ні, це Ева наставляє мені роги з моїм другом...

Смерть: У тім-то й річ, що ні. Ева навіть не знає про його почуття. Здогадується, можливо. Але всі її почуття зосередженні на вас. А Іван оберігає її та ваш спокій. Тому й вирішив піти...Ангел...Ні, справжній друг. На місці Еви я...

Петро: Справжній...Справжній сказав би всю правду...

Смерть: Так, я знаю одного, теж справжнього, що колись переспав з...Барбарою...та щось я не чула, щоб він у цьому зізнавався...

Петро: До чого тут це? Звідки...А, ніяк не можу звикнути...То було знічев"я...Лише один раз... Звичайне непорозуміння. Прикол!

Смерть: Ясна річ. Прикол, як ви кажете, - це не віроломство.

Петро: Та годі вже вам. Наче вчителька...Не ваша чортова, чи як вас там, справа! І це друг! Товариш! Побратим!

Смерть: Так, так. І дуже чесний. От і мені потрібен такий друг.

Віддайте собачку. Добром прошу!

Петро: Як змовились! Я впевнений в собі. Ева завжди вірила в мене. В мій талант! Зі мною – Бог.

Смерть: Е –е, куди вас занесло! Коли починали цю вашу...діяльність..., дозволу у нього не просили. (Звертаючись до Авви). А тепер, Аввочко, ми розуміємо, що нічого не розуміємо і не вміємо. Люди такі самовпевнені! Думають, що від них щось залежить. А насправді, ні початок, ні кінець – нічого... Проте, епітафії їм пишуть бундючні та пихаті. І пам"ять в них вічна, і любов – безмежна, і скорбота – невтішна. І літери викарбують гарненькі, золочені. А дати...

Порахуєш –зовсім всього-нічого. Життя, як риска. Одноденки.

Петро: Я вірю у безсмертя!

Смерть: Без кого? Без чого?!

Петро: Людина може жити вічно.

Смерть: Ви про вічну пам"ять?

Петро (трохи завчено і пафосно): Творець створив людину за своєю подобою. Тож людина теж кріогенна, тьху, креативна! Якщо хочете знати, Він сам бажає, щоб ми виправили його помилки! Він сам хоче, щоб люди повернулися до раю. До безсмертя. І цих людей поверну туди Я. Я зроблю за Нього його справу.

Смерть (зайшовшись сміхом, сповзає зі стільця і звертається до Авви): Авво, ти це чула? А ще вчений! В окулярах! Сміхота!

Петро (ображено): Авво, до мене! Не слухай її! Не чіпайте мого собаку!

Смерть: Так, так, вибачте! Повернімося до наших баранів, тобто – собак.

Петро: Дідька вам лисого! Нікого, нічого, ніколи!

Смерть: Як же ваша дружина?

Петро: Шантаж! (Довга пауза). Це правда, що моя "Герда" не діє?

Смерть: Та як вам сказати...Багато слушного. І формула у вас гарна. Але мислите ви неправильно. Маленька похибка. Невеличкий нюанс, який ви прогледіли.

Петро: Який?

Смерть: Який-який! Не скажу! Віддайте собачку!

Петро: Скажіть...Я все віддам! Можете і мене забрати, тільки скажіть!

Смерть: Який квапливий! Встигнете! І що за непостійність! Авво, ти чула? То – ніколи, нічого, нікого, то в”ється коло мене, залицяється. (Кокетуючи) А я – не така, я не їду на трамваї, як всі інші! Не чіпляйся, нахабо! Не подобається ви мені. Надто егоцентричні, на собі зациклені. І ваше ставлення до мене мені не подобається.

Петро: А як я до вас ставлюсь?

Смерть (як скромниця): Ви не кохаєте мене...

Петро: Ні, чого ж...

Смерть: Не кохаєте, не любите...

Петро: Знаєте статистику? Відсотків 80 людей більше люблять смерть, ніж життя. Вони, кажу як лікар, духові некрофіли...Але в майбутньому...

Смерть (попиваючи віскі): Вірити у майбутнє – це глупство. Ось я – реальна, сиджу з вами, ми спілкуємося, попиваємо віскі з льодом. До речі, можете, долити...Так от, ми сидимо, різні високі теми філософськи зачіпаємо – і це зараз. (Пауза) А ти мені не віриш! Або в мене... Нічого, що я на ти?

Петро (махає рукою, мовляв, нічого): Якщо брати до уваги дух...

Смерть: Тьху! Як у вас все занедбано! Яка каша в голові! Дух, матерія! Немає такого розподілу. Вічне – це глибоке споглядання теперішнього. Безперервне теперішнє.

Петро: Не зовсім розумію.

Смерть: Все дуже просто. Ось дивись. (Знімає з себе хламиду). Одягни. (Петро одягає з осторогою). Уявімо собі, що цей гудзик – майбутнє, ця дірочка від гудзика – минуле. Тепер застібнися на всі гудзики.

Бачиш, як майбутнє входить у минуле? Це і є вічність! А вам, до речі, вічність дуже пасує.

Петро (знервовано знімає з себе хламиду): Якась бридня!

Смерть: Гм... Може, я не вмію пояснити... У цьому треба перебувати...(Пауза) І ось, якщо вже ми зачепили цю тему, - мені завжди було цікаво, чому мене у вас весь час асоціюють із стражданням, катастрофою, трагедією?

Петро: А з чим? Зі святом?

Смерть (докірливо, ніби дитині): Ай-яй-яй! Це був сарказм? Щодо пізнання істини, скажімо. Так, і зі святом теж! Чом би й ні?

Петро: Певне, у нас інша традиція сприйняття...вас.

Смерть: Тому ви і дивитесь на мене під поглядом свого егоцентризму, свого, так би мовити, “Я”. Тому й страждаєте. Більшість з вас віддає

перевагу умоглядним теоріям. Вас більше цікавить, що буде після, ніж те, що з вами відбувається зараз. Ваше життя – безперервна боротьба пристосувань, різних хитрощів, до речі, яку ви вважаєте Істиною. Ваше розуміння Істини – не більш ніж Ілюзія.

Петро поривається заперечити.

Смерть: Коли на вашу долю випадають серйозні випробування, ви, через власну недолугість, кажете: кого Бог любить, того й випробує. Отоді, всі ваші поняття, концепції, все ваше тоді марнослів'я зникає. Ви концентруєтесь на проблемі, напружуєте всі сили, і під тиском страждань відчиняються двері.

Петро: То правда...Лише через страждання і втрати можна стати вільним, легким, зробити відкриття.

Смерть: Періодично задаю собі питання, чому те відкриття не можна робити просто, з радістю, природньо? Як я, скажімо? До речі, ви помітили, що ми, так би мовити, вищі сили, допомагаємо перш за все людям легким, довірливим, іноді навіть легковажним. Як на вашу думку?

Петро: Скажи, а до тебе втікали - від життя?

Смерть: Ти про самовбивць? Звичайно. Саме так вчинила мати твоєї Ляльки... Випила снодійного, сіла в авто, - і на нічну вулицю...Прибула до мене в гості, правда, перед тим в'їхавши в чужу долю. Дорогою до мене прихопила, бідаха, цілу родину з малими дітьми...Наче тут у мене дитячий садок...Кохання, кажеш? Ні. Це безвідповідальне ставлення... до мене.

Петро: Я читав про це...

Смерть: Чесно кажучи, я цього не схвалюю, просто не люблю. У мене свої принципи. Я волію, щоб на зустріч зі мною приходили, усвідомлюючи цей момент. Спокійно, без метушні, без пафосу. Вільною людиною. Як я завжди кажу, вчитель з'являється тоді, коли учень готовий. Мене не цікавлять його зв'язки на стороні.

Не готовий - не приймаю. Він приходить, але мене не застає.

Побачення зі мною ще треба заслужити... Щоправда, іноді трапляються помилки. Незручно про таке казати, але і в мене є вади. Адже й на сонці є плями, чи не так.

Петро (з іронією): Невже й ти неідеальна? Немає правди на землі...!

Смерть: ...але її нема і вище...(їй ніяково)Було, було...Кілька разів і я помилялась. Плутала адреси, приходила не до тих. Ще коли юнкою була.

Петро: Так іноді з таксі буває. Викличеш, воно приходить, і ти навіть не перепитуєш, чи твоє це таксі, сідаєш, мов телепень...

Смерть (підтримує): Саме так, людина займає чуже місце в таксі, яке викликав хтось інший! А інший клієнт десь нетерпляче чекає на свій транспорт. Нервує. Отакі трапляються непорозуміння!

Петро: Отож, мене ти не хочеш брати з собою...

Смерть (кокетуючи): Ти не готовий...Ти мене не вартий... Ти ще не дозрів...Ти мене не любиш...

Петро: Знову своєї! Любиш – не любиш! Мені треба звикнути ...Якщо говорити щиро, моє уявлення про смерть зовсім не збігається з тим образом, вибач за відвертість, який я бачу перед собою.

Смерть: І що ж ти бачиш?

Петро: Я бачу... якусь...миршаву жіночку...Сама маєш зрозуміти. Якусь нечупару...Якась ти метушлива...

Смерть (трохи ображена): Це знов-таки суто твоє розуміння моменту. Ти не можеш вийти за межі власних концепцій. Розум збентежений і обмежений може хіба що гратися з уявленнями. А я – чарівна! Я – диво! Але це диво просто розчароване! З ким доводиться мати справу! Ось був у мене один...

Петро: Даруй, я справді ще не готовий. Усе сталося так зненацька...Але повернімося до нашої розмови. Про “Герду”. Невже все дарма? І від мене нічого не залежить...Це фіаско... Може, й справді, мені час готуватися до зустрічі. Все одно, без Еви мені...

Смерть (витримавши паузу): Це від тебе залежить.

Петро: Нічого не розумію.

Смерть: Я так плутано говорю... Тим паче, віскі першокласне! Отож, усе залежить не від “Герди”, не від якогось “Кая” чи “Снігової королеви”, а лише від тебе.

Петро: Я мушу бути поруч з нею. З моєю Евою. Можна до неї?

Смерть: Ти знов за своє? Невже ти нічого не зрозумів? Ти не Орфей, вона – не Евридіка. Навіть не Авва.

Петро: Що ж мені робити?

Смерть: Не знаю...Ти вмієш молитись?

Затемнення.

Сцена 7

Посольство Шіви посипають собі голову рисом. Вони в жалобі: Хор дівчат окупував лазничку.

Сцена 8

Петро і Смерть. Досі сидять за столом і, так би мовити, “банячать”.

Петро: Ось ти скажи, від тебе комусь вдавалося втекти?

Смерть: Не маю таких повноважень... відкривати...Кожен намагається мене обдурити, підрізати на куті, так би мовити.

Проблеми, зокрема, виникають з цими місяцями, пророками, а ще – як їх? Схоже на дитячу лічилку – ділай ламу – долой ламу...

Петро: Далай-ламами...

Смерть: Як увійдуть на якийсь час в нірвану, то сидять там сидьма-перечікують, коли в мене терпець урветься. Схід – тонкий лід, як у вас кажуть. До речі, твоє відкриття – теж одна з таких недолугих спроб.

Петро: Знов за своє? Ти й такого не вигадала...

Смерть (ображено): Пхи... У мене, між іншим, теж є відкриття...

Петро: У тебе - відкриття? Радше – закриття. Не сміши!

Смерть: Долю зневажати може кожний...В мене теж є відкриття!

Наприклад, відкриття хвороби – це моя заслуга. Я зрозуміла, що не кожен готовий враз – у вогонь і полум'я! Декому треба підготуватися, зробити лад у душі. Отаке. Вже тоді я беру на себе тіло. Саме тому я придумала для нього – тіла - хворобу.

Петро: Маєш! Епохальне відкриття!

Смерть (не слухаючи його): Коли я, голублячи, ніжно-ніжно, мало-помалу приручаю до себе нову душу, нове тіло, на якому я залишаю свої сліди-поцілунки...На вічну згадку.

Петро: О, аромат тління! Як поетично!

Смерть: Саме так! Для кожного я складаю свої рими, вигадую ліричні порівняння, дарую легке дихання...Воно ж у мене легке? (Дихає).

Петро: Ні-ні, не треба мені твого легкого...

Смерть: Дарма. З кимось я свідомо розмежую себе у просторі й часі. Є клієнти, з якими треба працювати лише повільно, поступово, делікатно, крок за кроком, зав'язуючи на себе всі їхні життєві внутрішні зв'язки. Щоб дати їм можливість докладно все обміркувати, заналізувати. А з тими, що не люблять рефлексій, треба – зненацька! Одразу! Без зайвих балачок та вмовлянь. Як у пристрасті! У мене до кожного індивідуальний підхід. Декого взагалі важко спіймати. Вони повсякчас вислизають, за ними не встежиш. Таких хіба що уві сні можна заскочити. Набідуються, стражденні, приляжуть...І я з ними разом. І йому добре, і мені менше клопоту. Але страх як не люблю оці ваші нововведення. Технічний прогрес! Техногенні катастрофи! Антиестетика! Колись для мене була, ну, просто золота доба. Смерті боялись, поважали, до неї ставились з пістетом. Творчо. А зараз? Я з жахом думаю про часи, коли мені ще доведеться боятися вас – людей-монстрів.

Петро: Не будемо про сумне. Про вічне...Далебі, жити вічно було б нудно.

Смерть: Аби ти тільки знав, як це втомлює! Надто багато марноти. Нумо, за нас! Будьмо!

Петро: За нас! Будьмо!

(П”ють, за розмовою обоє поступово сповзають під стіл, там продовжуючи спілкування).

Смерть: Ну, все, мені час!

Петро: Зачекай! Зачекай! Який такий час? Ми ж про вічне. Так душевно сидимо... Чого тобі припекло? У нас ще є... І взагалі, тільки-но я почав щось відчувати...таке незвичне...Душа з тобою відпочиває.

Смерть: Ні, вже час. Не вік же мені лясати з тобою точити.

Петро: Куди ти підеш? Ти вже...наклюкалась. Не приведи Господи, щось з тобою станеться, мені відповідати!

Смерть: О, мій підступний друже! Ніхто ще мене так не пригощав, не спюював! Навіть цей, як його, Христіан, ік, Андерсен...Той мене, казочками, казочками діймав.

Петро: А що? Він теж? Наш? Пра-пра-пра...?

Смерть: ...щур. Все може бути. Але... щось мені пам”ять відібрало... Та й хитрун же ти! Але нічого в тебе не вийде! Я пригадала, навіщо приходила.

Петро: Згадала? І навіщо? Так нам було добре...

Смерть: Даруй! Така наша доля. Мушу бути послідовною.

Петро: Для чого? Сама ж казала – ти за легке дихання, легковажність... Вип”ємо?

Смерть: Не можу, бо буде хаос.

Петро: Ми щось придумаємо...

Смерть: Нічого ти нового не придумаєш. Отож, твоє останнє слово.

Ева чи Авва? Авва чи Ева? Авва-Ева, Ева-Авва?

Петро: Аве-Марія?

Смерть: Досить жартів, я можу і розгніватись!

Петро: Чекай, чекай! У мене, здається, є ідея...Справді, цікава ідея! Хочу зробити тобі одну концептуальну пропозицію...

Затемнення.

Десь у лазничці Хор дівчат заводять “Аве Марію”

ФІНАЛ

Різдво. Яскраво вбрана ялинка. На столі високі свічки. За столом сидять Петро, Ева, Іван, Барбара. Біля їхніх ніг – Авва. Велике крісло спинкою до глядачів. Звучить музика.

Ева: Як добре, що ми всі разом! Як раніше! Таке свято!

Петро: Головне свято – це ти! (Підводиться, підходить до Еви).
Мадам, можна Вас запросити на танець?

Ева (сяючи щасливою усмішкою): Мені якось ніяково...

Петро: Не хвилюйся, їй теж треба ворушитися.

Коли Ева підводиться з-за столу, помітно, що вона “при надії”.

Петро з **Евою** повільно вальсують. До них долучаються **Барбара** з **Іваном**.

Барбара: Я ніколи не думала, що все може так змінитися...

Іван: Про що ти не думала?

Петро: Боже, яка ти гарна! І чому я раніше...

Ева: Краще пізніше, ніж...

Барбара: Ніколи не помічала, що вони така чудова пара...

Іван: Я ніколи й не сумнівався. А вони на якийсь час про це забули...

Барбара: Може, ми теж пережили склероз почуттів?

Ева: **Іван** з **Барбарою** зібралися, нарешті, у вояж?

Петро: Ти сумуватимеш за ними?

Іван: Іноді я сумую за тим часом...

Барбара: Коли міг мандрувати без мене...

Іван: До себе...

Барбара: Навчиш і мене всіх цих нових методик...нових ванн...

Інакше чого було повертатися?

Іван: Ти хотіла сказати –нірван? Так...Інакше чого було повертатися...

Ева: Гадаю, невдовзі мені взагалі не буде коли сумувати...

Петро: Сподіваюсь, для мене у тебе все – таки знайдеться час?

Ева: Хто зна...

Барбара: Тобі треба бути рішучішим...

Іван: Можливо...

Барбара: Не боятися кохання...

Іван: Ховаючись за дружбу... Але...

Барбара (раптом зупинившись): Саме воно – але! Алле –гоп (і раптом робить щось несподіване, можливо, сідає на шпагат.)

Всі зааплодували.

Іван: Ти така кумедна, **Барбаро**, **грайлива!**

Барбара: За кохання, за дружбу хочу випити! За вибір і за але-алле!

Підіймають келихи.

Ева: Так, за кохання!

Барбара: А мій вибір – не вибирати!

Петро: Що, зовсім? А як щодо червоного чи білого вина, віскі, чи...

Барбара: І пива теж!

Ева: Мені трошки червоного...

Петро з Іваном відходять до бару приготувати коктейлі.

Барбара: Як ти, люба? Добре почувася?

Ева: Ніколи не почувалася такою щасливою...

Барбара: Тобі скоро доведеться сутужно...Малюкові буде потрібна няня. Ми ідемо надовго, забираю Івана від спокус...депресії або ще чогось. Він, відлюдник, щось собі наміряв...Це я до того, що не зможу тебе підтримати.

Ева: На Бога! За мене не хвилюйтесь! Я рада, що ви їдете.

Барбара: Все одно треба когось...Якби не ця історія з Лялею, вона могла б допомогти, все-таки родичка.

Ева (загадково): Нічого не треба. У нас уже є няня. Дуже мила і серйозна бабуся. Уявляєш, сама прийшла до нас з якогось іншого приводу. Та й лишилася! Якось уподобали ми одне одному. Каже, що йде на пенсію, бо натрудилася, буде доглядати дитину і допомогати мені по господарству! Ні, нам таки пощастило!

А Ляля – Бог їй суддя! Власне, вона непогана дівчина. Інакше б не зникла. Все-таки її замучило сумління. Бідолашна...

Барбара: Казала я тобі, що ти надто довірлива... А зрештою...

Ева: Отож бо! Я ні про що не шкодую. Ще я рада, що Петро, нарешті, залишив свої химери про вічне життя на землі. Це, до речі, заслуга нашої майбутньої няні. Як їй вдалося його переконати, не знаю, але прокинувшись, я немов в інший світ потрапила. Петро – так змінився, наче йому зроблено щеплення любові. Справжнє диво!

Барбара: Ще не будеш знати, куди від цього подітись...І все-таки трохи шкода...Я вже уявляла себе вічно молодою і гарною...Мрії, мрії... Хотіла в тебе спитати: де поділися ваші божевільні квартиранти? Без них так спокійно...

Ева: Сама не знаю. Коли прийшла та бабуся, у нашому домі оселилася злагода. Квартиранти десь зникли, кредитори – дали спокій. Ще один сюрприз – після смерті нашого далекого родича ми успадкували все його майно!

Барбара: Бли-ск! Ш-ш-шикарно! А ви вже надумали, як назвете дитину?

Ева (після паузи): Її зватимуть Гердою.

З келихами повертаються Іван і Петро.

Петро: Хто тут згадує про Герду? (Цілує Еву)

Іван (подає келих): Ось тобі вино, Ево.

**Петро: Барбарі – її улюблену “Мері” (ставить келих) А мені – віскі.
У тебе є, Іване?**

Іван: Так, коньяк...То що, за нове життя?

Барбара: Ні, не можна, ще наврочиш...

Крісло розвертається. Перед нами знайома літня пані з плетеними пінетками в руках.

Смерть: Так-так! А про мене забули? Мemento морі, панове, мemento морі!

Петро: Перепрошую, склероз. Просто не хотіли турбувати. Ти так солодко хропіла. Тобі теж віскі з льодом?

Смерть: Скільки я часу з вами, а ви ніяк не можете запам’ятати. Мені те, що з мигдальним смаком. Як це у вас називається?

Ева: Амаретто!

Смерть: От-от. Зробіть старенькій ласку! А то я можу відчутти себе зайвою на вашому святі життя, так би мовити... Отак завжди - робиш людям добро, і жодної подяки, жодної крапельки уваги...Не шануєте мене, не любите ...(збирається плакати, дістає хусточку).

Усі кидаються її втішати. Іван приносить ще один келих. Петро, щоб залагодити конфліктну ситуацію, галантно пропонує їй руку, запрошуючи до танцю. Смерть, трохи манірно, як юнка, кокетливо підсмикнувши спідницю, витанцьовує з Петром на середину кімнати.

**Смерть: Ой, геть затанцював мене! Мої любі, мої милі, як я вас усіх..!
(Дзвонить мобільний) Слухаю! Замовлення приймаю! Давайте адресу... Так. (Перехоплює докірливий погляд Петра) Ой, забула про нашу угоду...(у слухавку). Ви помилилися номером...
Мене, тобто її, тут немає...**

З лазнички виступає Посольство Шіви. Готеса виносить кошіль з цуценятами. Десь за вікном Хор дівчат співає колядки.

Кінець